

SİGORTA VE REASÜRANS İLE EMEKLİLİK ŞİRKETLERİNİN MALİ BÜNYELERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

Yayımlandığı R. Gazete

: Tarih: 17.08.2007 Sayı: 26616

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı sigorta ve reasürans ile emeklilik şirketlerinin mali bünyelerini ilgilendiren hususlar ile sigortalıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen alınacak tedbirlere ve mali bünye zafiyeti bulunan şirketler için yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Türkiye’de kurulu sigorta ve reasürans şirketleri, yabancı sigorta ve reasürans şirketlerinin Türkiye’deki şubeleri ile emeklilik şirketlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 17,18,19 ve 20 nci maddeleri ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakan veya Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan veya Bakanlığı,
  - b) Birlik: Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğini,
  - c) Kanun : 5684 sayılı Sigortacılık Kanununu,
  - ç) Minimum garanti fonu: Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin sermaye yeterliliğinin hesabı sırasında bulunan gerekli özsermaye miktarının üçte birine denk düşen tutarı,
  - d) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
  - e) OECD Üyesi Ülkeler: Merkezi Paris’te bulunan "Organisation for Economic Cooperation and Development - Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü" ne tam üye olan ülkeleri,
  - f) Şirket: Türkiye’de kurulmuş sigorta ve reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulmuş sigorta ve reasürans şirketlerinin Türkiye’deki şubeleri ile emeklilik şirketlerini,
  - g) Topluluk: Hukuksal yönden birbirinden bağımsız olmakla birlikte; sermaye, yönetim ve denetim açısından birbiriyle ilişkili, faaliyet konuları yönünden aynı sektöre bağlı olsun veya olmasın, organizasyon ve finansman konularının bir ana ortaklık çatısı altında tek merkezden koordine edildiği ana ve bağlı ortaklıklar bütünü,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teminatlar

Teminat tesis edilmesi

MADDE 4 – (1) Sigorta şirketleri ile hayat ve ferdi kaza branşında faaliyet gösteren emeklilik şirketleri Türkiye’de akdetmiş oldukları sigorta sözleşmelerinden doğan taahhütleriyle orantılı olarak teminat tesis etmek zorundadır.

(2) Hayat dışı sigorta branşları için minimum garanti fonu sermaye yeterliliği hesaplama döneminde teminat olarak tesis edilir.

(3) Ancak, minimum garanti fonu asgari kuruluş sermaye miktarları toplamının üçte birinden az olamaz.

(4) Hayat branşı için, sermaye yeterliliği hesabı dönemleri sonu itibarıyla ayrılan matematik karşılıkları ile muallak tazminat karşılıklarının toplamından, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca yapılan ikrazlar ve henüz tahsil edilmemiş prim alacakları tutarına isabet eden matematik karşılıkların düşülmesinden sonra kalan tutar kadar teminat tesis edilir. Bir yıldan uzun süreli yapılan ferdi kaza, hastalık ve sağlık sigorta sözleşmeleri için de bu fıkra hükmü uygulanır.

(5) Yeni kurulan sigorta şirketleri, ilk sermaye yeterliliği hesaplama dönemine kadar ödenmiş sermayelerinin % 33’ü tutarında teminat tesis eder.

(6) Müsteşarlık, Kanunun 20 nci maddesine göre işlem yapılan şirketler ile tasfiye halinde olan veya yeni sözleşme yapma yetkisi kaldırılan bir sigorta veya emeklilik şirketinin belirli bir tarih itibarıyla teminat miktarını yeniden belirleyebilir. Bu durumda teminat açığı olması halinde ilave teminat bir ay içinde tesis edilir.

(7) Şirketler, son üç yılın her birinde kredi sigortası branşında prim üretimlerinin beş milyon Yeni Türk Lirasını veya son üç yılın her birinde bu branşın prim üretimi toplamının hayat dışı prim üretiminin yüzde dördünü aşması halinde, bu branş için iki milyon sekiz yüz bin Yeni Türk Lirasından aşağı olmamak kaydıyla teminat tesis ederler.(*)

(8) Kredi sigortasına ilişkin yukarıda belirtilen prim üretimi şartını taşımayan şirketler, kredi sigortası branşı için sekiz yüz bin Yeni Türk Lirasından aşağı olmamak kaydıyla teminat tesis ederler.(*)

(9) Kredi sigortası branşı teminat hesabının yapılması sırasında, kredi branşı prim üretiminin hayat dışı sigorta branşları toplam prim üretimi içerisindeki payı, hayat dışı branşlar için gerekli minimum garanti fonu ile çarpılarak bulunan tutar, kredi branşı için gerekli olan ve yukarıda belirtilen minimum teminat tutarları ile karşılaştırılır. Büyük olan tutar kredi branşı için gerekli nihai teminat tutarı olarak minimum garanti fonuna ilave edilir.(*)

(10) Müsteşarlık; söz konusu miktarları Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Üretici Fiyatları Endeksi artış oranını aşmamak kaydıyla artırabilir.(*)

(*) Bu fıkra 09.07.2008 tarihli ve 26931 sayılı resmi gazete’de yayımlanmış olup 31.12.2009 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Teminat olarak kabul edilecek kıymetler

MADDE 5 – (1) Sigorta şirketleri ile hayat ve ferdi kaza branşında faaliyet gösteren emeklilik şirketleri tarafından;

a) Türk Lirası veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na alım satım konusu yapılan dövizler üzerinden açılan vadeli ve vadesiz mevduat,

b) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde saklanması kaydıyla OECD’ye üye ülke devletleri tarafından ihraç edilmiş borçlanma senetleri ile ilgili sigorta şirketi adına düzenlenmesi kaydıyla bu değerler için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından düzenlenen muvakkat makbuzları,

c) Genel olarak teminatların % 30’unu, bir şirkete ait olanların payının toplam teminatlarının % 10’unu, bir topluluğa ait olanların payının ise toplam teminatların % 20’sini aşmaması kaydıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Ulusal 100 Endeksi’nde işlem gören şirketlerin hisse senetleri ile tahvilleri,

ç) Bir kurucuya ait olanların toplamı teminatların % 10’undan fazla olmaması, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kayda alınması ve teminatların % 30’unu aşmaması şartıyla A tipi ve teminatların % 70’ini aşmaması şartıyla B tipi yatırım fonu katılma belgeleri,

d) Sermayesinin en az % 51’i Türkiye Cumhuriyeti Devletine ait şirketlerin hisse senetleri, tahvil ve benzeri menkul kıymetleri teminat olarak gösterebilir.

(2) Teminat olarak gösterilecek kıymetlerin borsalarda işlem görmesi ve şirketlerin varlıkları arasında yer alması şarttır.

(3) Müsteşarlık teminat olarak kabul edilen, ancak daha sonra borsada işlem görmeyen finansal varlıkların değiştirilmesini isteyebilir.

Teminatların değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Bloke edilen döviz ve döviz üzerinden açılan mevduat ile döviz üzerinden veya döviz endeksli olarak ihraç edilen menkul kıymetler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen günlük döviz alış değerleri ile işleyen faizin ilave edilmesi suretiyle değerlendirilir.

(2) Devlet tahvilleri, Hazine bonoları ile Devletin ihraç edeceği diğer menkul kıymetler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen günlük değerleri, bu değerler yoksa borsa değerleri,

borsa değerleri de yoksa kayıtlı değerlerine gün esasına göre işleyen faizin ilave edilmesi suretiyle bulunan değerleri ile dikkate alınır.

(3) Türkiye Cumhuriyeti garantisi ile ihraç edilen ve yukarıda sayılanların dışında kalan finansal varlıkların varsa borsa değerleri, yoksa kayıtlı değerlerine gün esasına göre işleyen faizin ilavesi suretiyle bulunan değerleri dikkate alınır.

(4) Borsada işlem gören hisse senetleri borsa değerlerinin % 80'i, borsada işlem gören özel sektör tahvilleri ise borsa değerlerinin % 90'ı oranında kabul edilir.

(5) Yatırım fonu katılma belgeleri ilan edilen günlük değerleriyle değerlenir.

(6) Teminat olarak gösterilen gayrimenkullerin maliyet bedellerinin veya sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde değerleme hizmeti veren şirketlerin raporlarında belirtilen değerlerin % 80'i dikkate alınır.

(7) Sermayesinin en az % 51'i Türkiye Cumhuriyeti Devletine ait şirketlerin İştambul Menkul Kıymetler Borsasında işlem görmeyen hisse senetlerinin nominal değerleri, bu şirketlerce ihraç olunan ve borsada işlem görmeyen tahvil ve benzeri menkul kıymetlerin ise kayıtlı değerlerine gün esasına göre işleyen faizin ilave edilmesi suretiyle bulunan değerleri esas alınır.

Teminatların tesisi ve serbest bırakılması

MADDE 7 – (1) Sigorta şirketleri ile hayat ve ferdi kaza branşında faaliyet gösteren emeklilik şirketleri teminatlarını, sermaye yeterliliği hesaplama dönemlerini takip eden iki ay içerisinde tesis etmek zorundadır.

(2) Teminat olarak gösterilen Türk Lirası ve dövizler ile finansal varlıklar, Türkiye'de faaliyet gösteren bankaların Türkiye'de bulunan şubelerine veya İştambul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.ř. nezdinde Müsteşarlık adına bloke edilir. Blokaj, kamu bankaları hariç olmak üzere, sigorta ve emeklilik şirketi ile aynı topluluk ilişkisi içinde bulunan finansal kuruluşlarda tesis edilemez. Müsteşarlık, nezdinde bloke edilen kıymetleri Kanun veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak tesis amacı dışında kullandığı veya işleme tabi tuttuğu saptanan bankaları, blokaj tesis edilecek bankalar arasından çıkarır ve bu bankalar nezdindeki bloke kıymetler diğer bankalara aktarılır.

(3) Hayat dışı ve hayat branşı için tesis edilen teminatlar ayrı ayrı izlenir.

(4) Müsteşarlık, teminat olarak gösterilen bütün varlıkların değer takdirini masrafları ilgili şirkete ait olmak üzere yeniden yaptırmaya ve kıymetlerde değer düşüklüğü nedeniyle oluşan teminat

eksikliklerini tamamlamaya veya teminat olarak tesis ettirilen varlıkların değiştirilmesini istemeye yetkilidir.

(5) Hayat branşındaki tahsilatı aşacak şekilde bu branşta sigortalılara ödeme yapmak zorunda kalan sigorta şirketlerinin, söz konusu branşa ait teminat olarak gösterilen ve bloke edilen varlıklarından, aşilan miktar dahilinde Müsteşarlıkça uygun görülecek kısım serbest bırakılır.

(6) Teminat olarak gösterilen değerlerdeki değişmeler dolayısıyla veya başka herhangi bir nedenle teminat fazlası olması halinde, bloke edilen teminatlar Müsteşarlıkça serbest bırakılır.

(7) Teminatlar Müsteşarlığın izni olmaksızın hiçbir suretle iade olunamaz; ancak bloke kıymetlerin eş değer bir kıymetle değiştirilmelerinde Müsteşarlık izni aranmaz.

(8) Teminatlar arasında aktarma yapılması ve bloke kıymetlerin bankalar veya şubeler arasında nakli Müsteşarlığın iznine tabidir.

(9) Bankalar, teminatlarla ilgili olarak yaptıkları işlemler hakkında düzenleyecekleri makbuzların birer örneğini göndermek suretiyle beş iş günü içinde Müsteşarlığa bilgi vermek zorundadır.

Teminatın kullanılması

MADDE 8 – (1) Teminat, sigortalıların alacaklarına karşılık teşkil eder ve şirketlerin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi hali ile tasfiyesi veya iflası halinde öncelikle tesis edildiği sigorta branşındaki sigortalıların alacaklarının ödenmesine tahsis edilir; artan kısım, diğer branşlara ait bulunan teminatlara eklenir.

(2) Bir veya birkaç branşta veya bütün branşlarda sigortacılık faaliyetlerine son vermek isteyen şirketlerin ilgili branştaki teminatı, sigortalıların tüm alacaklarının ödenmiş olması şartıyla serbest bırakılır.

(3) Faaliyete son verme ve tasfiye işlemlerinin yürütülmesi sırasında teminatların öncelikle sigortalıların alacaklarına tahsisi için Müsteşarlıkça gerekli tedbirler alınır.

(4) Tasfiye halinde, en son ilan tarihinden itibaren bir yıl geçtikten ve bütün yükümlülüklerin yerine getirildiğinin belgelendirilmesinden sonra, teminatlar ilgililere iade olunur.

(5) İflas halinde teminatların sigortalıların alacaklarına tahsis edilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça yayımlanacak Tebliğle belirlenir.

(6) Teminatlar, sigortalıların tüm alacakları ödenmeden iflas veya tasfiye masasına dahil edilemez, haczolunamaz, üzerlerine ihtiyati tedbir ve haciz konulamaz. Ancak, Müsteşarlığın sigortalı alacaklarının korunması amacıyla teminatlar üzerinde ihtiyati tedbir koydurtma hakları saklıdır.

İflas halinde hayat portföyünün devri ve teminatların tamamlanması

MADDE 9 – (1) Bir şirketin iflası halinde, hayat sigorta portföyünün bütün hak ve yükümlülükleriyle devrini kabul eden bir veya birkaç şirket bulunduğu takdirde, tasfiye neticesi beklenmeksizin Müsteşarlığın izniyle devir yapılır.

(2) İflas eden şirketin portföyü ile birlikte teminatlar da devredilir veya devralan şirket tarafından tesis olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Bünyenin Güçlendirilmesi ve

Alınacak Tedbirler

Mali bünyenin değerlendirilmesi ve şirketlerin müsteşarlıkça uyarılması

MADDE 10 – (1) Mali bünyesinin sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek şekilde zayıfladığının, yapılan yerinde denetim sonucu düzenlenen raporla veya gözetim kapsamında elde edilen bilgilere göre yapılan değerlendirmeler sonucunda tespit edilmesi durumunda, Müsteşarlık mali bünyesinde olumsuzluk bulunan şirketleri gerekli düzeltimin yapılabilmesini teminen uyarır. Ancak; gerekli hallerde herhangi bir uyarı yapılmaksızın, Bakanlıkça bu Yönetmeliğin 12 nci veya 13 üncü maddesinde belirtilen tedbirler de doğrudan alınabilir.

(2) Müsteşarlık şirketlerin mali bünyelerini değerlendirirken; mevcut düzenlemelere istinaden şirketlerce hazırlanan finansal raporları, tabloları ve belgeleri, kendi içsel modellerini ve finansal analiz oranlarını kullanır. Bu değerlendirme; şirketlerin sermaye yeterliliklerini, varlıklarının kalitesini, reasürans anlaşmalarını ve şartlarını, hasar ödeme ve fiyatlama politikalarını, yönetimin etkinliğini, gelirlerini ve kârlılığını, likiditesini ve piyasa risklerine karşı duyarlılığını da içerir.

(3) Sigortacılık sektöründe yer alan şirketlerin mali bünyelerinin değerlendirilmesini teminen ilgili kişi ve kuruluşlarca referans niteliğinde kullanılacak finansal analiz oranları standartların oluşturulabilmesini teminen Müsteşarlıkça tespit ve ilan edilir.

Mali bünyenin zayıflaması halleri

MADDE 11 – (1) Bir şirketin;

- a) Sermaye yeterliliğinin gerektirdiği asgari özsermaye tutarını karşılayamaması durumunda Müsteşarlıkça kabul edilen bir ödeme planı sunamaması veya sunduğu plana uyamaması,
- b) Özsermayesinin minimum garanti fonunu karşılayamaması,
- c) Tesis etmesi gereken teminatı tesis edememesi,
- ç) Teknik karşılıklarını karşılayacak yeterli veya teknik karşılıklara uygun varlıklarının bulunmaması,
- d) Sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getirememesi veya herhangi bir haklı nedene dayanmaksızın, hasar ve tazminatlarını yasal süreleri içerisinde ödememe veya geç ödeme uygulamasını mutad hale getirmesi,
- e) Özellikle riski yüksek branşlarda olmak üzere, yükümlülüklerini karşılamak üzere gerekli reasürans teminatına sahip olmaması,
- f) Bünyesinde, faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu, değişen koşullara cevap verebilecek nitelik, yeterlilik ve etkinlikte iç denetim sistemlerinin bulunmaması,
- g) Bilgi işlem ve veri tabanı alt yapısının gözetim ve denetim için gerekli özelliklere sahip olmaması,
- ğ) Tüm acenteleri ve şirket satış elemanları tarafından gerçekleştirilen işlemleri de kapsayacak şekilde, poliçe sahiplerine ilişkin gerçekleştirilen işlemlerle ilgili bilgilerin internet üzerinden (online) 24 saat içerisinde şirket bilgi işlem merkezine aktarılamaması ve bu aktarımın yapılması sonrasında poliçe sahiplerinin kendi sözleşmeleri ve tazminat işlemleri ile ilgili gerekli tüm bilgilere internet üzerinden gerçek zamanlı (online-real time) ve kesintisiz olarak ulaşamaması,
- h) Tüm acenteleri tarafından gerçekleştirilen işlemleri de dahil olmak üzere kayıt dışı poliçe düzenlediğinin tespit edilmesi,
- ı) Ana sermayedarının mali bünyesinin mevcut veya muhtemel yükümlülüklerini yerine getiremeyecek derecede zayıfladığının anlaşılması *(Bu fıkra 1 Mart 2009 tarihli ve 27156 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle, 31.12.2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, eklenmiştir),*
- i) 9/8/2008 tarihli ve 26962 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta Bilgi Merkezi Yönetmeliğinde yer alan “Üye Sigorta Şirketi” olması durumunda; bilgi işlem alt yapısının sigortacılıkla ilgili kurumlara bilgi verme yükümlülüklerini yerine getirebilecek niteliğe veya yeterliliğe sahip olmadığına ya da istenen bilgileri zamanında ve eksiksiz olarak Merkeze göndermediğinin anlaşılması *(Bu fıkra 1 Mart 2009 tarihli ve 27156 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle, 31.12.2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, eklenmiştir)*

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 20 nci maddesinde belirtilen hallerle birlikte mali bünyesinin sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek şekilde zayıfladığı hallerden sayılır.

Mali bünyenin güçlendirilmesine ilişkin bakanlıkça alınacak birinci aşama tedbirler

MADDE 12 – (1) Şirketin mali bünyesinin sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye düşürecek derecede zayıflamakta olduğunun tespiti hallerinde, daha önce şirkete uyarı yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, Bakan uygun bir süre vererek, mali bünyenin güçlendirilmesine yönelik olarak ilk aşama tedbir olarak şirketten;

- a) Şirket mali bünyesindeki zafiyetin nasıl giderileceğini ve sigortalıların hak ve menfaatlerinin nasıl korunacağını içeren kapsamlı bir iyileştirme planı sunması ve uygulamasını,
- b) Sermayenin artırılmasını, ödenmemiş kısmının ödenmesini, sermayeye mahsuben şirkete ödeme yapılmasını veya kâr dağıtımının durdurulmasını,
- c) Varlıklarının kısmen ya da tamamen elden çıkarılmasını veya elden çıkarılmasının durdurulmasını, yeni iştirak ve sabit değerler edinilmemesini,
- ç) Reasürans ve fiyatlama politikalarının değiştirilmesini,
- d) Peşin tahsil edilecek prim miktarının artırılmasını veya vadelenendirme politikasının değiştirilmesini, muaccel hale gelmiş alacakları büyük tutarlara ulaşmış olan acentelerin sözleşmelerinin feshedilmesini,
- e) Tespit edilecek gündemle genel kurulun olağanüstü toplantıya çağrılmasını veya genel kurul toplantısının ertelenmesini,
- f) Teminat açığının kapatılmasını veya şirketin brüt muallak hasarlarını geçmemek üzere ilave teminat tesis etmesini,
- g) Teknik karşılıkları karşılayacak kadar yeterli ve uygun varlık bulundurulmasını,
- ğ) Bünyesinde, faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu, değişen koşullara cevap verebilecek nitelik, yeterlilik ve etkinlikte iç denetim sistemleri oluşturulmasını,
- h) Bilgi işlem ve veri tabanı alt yapısının iyileştirilmesini teminen gerekli olan tedbirlerin alınmasını,
- ı) Tazminat ödeme gün sürelerinin kısaltılmasını sağlayıcı tedbirlerin alınmasını,
- i) Mali bünyeyi zayıflatan karar ve işlemlerden sorumlu yöneticilerin değiştirilmesini veya ilave yönetici atanmasını yahut şirket organizasyon yapısının yeniden düzenlenmesini,
- j) Mali bünyenin güçlendirilmesine yönelik benzeri diğer tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

(2) Yönetim kurulu bu yönde istenen tedbirleri almak ve aldığı karar ve tedbirleri aylık raporlar halinde Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında şirketin sunacağı iyileştirme planında gelecek üç yıl itibarıyla yönetim giderlerinin tahmini, prim üretimi ile ilgili ayrıntılı gelir ve gider tahmini, tahmini bilanço, sigortacılıktan kaynaklanan yükümlülüklerini ve sermaye yeterliliğini nasıl karşılayacağı hususu ile reasürans politikaları ve Müsteşarlıkça istenebilecek diğer bilgiler yer almalıdır.

Mali bünyeye ilişkin bakanlıkça alınacak ikinci aşama tedbirler

MADDE 13 – (1) Daha önce şirkete uyarı yapılmasına veya birinci aşama tedbir talep edilmiş olmasına bakılmaksızın;

- a) Şirketçe bu Yönetmeliğin 12 nci maddesi kapsamında talep edilen hususların yerine getirilmemesi veya bu tedbirlerin uygulanmasına rağmen mali bünyedeki zayıflamanın devam etmesi,
- b) Şirketin mali bünyesindeki zayıflamanın herhangi bir suretle düzeltilmesine imkan bulunmadığının tespit edilmesi,
- c) Şirketin ödemelerini tatil etmesi,

- ç) Ödenmemiş sermaye hariç şirket özsermayesinin şirket için gerekli özsermayenin üçte birinin altına düşmesi,
hallerinde Bakan ikinci aşama tedbirler olarak, ayrıca;
- d) Sigorta ve emeklilik şirketlerinin faaliyette bulunduğu sigorta branşlarından, reasürans şirketlerinde ise sigorta gruplarından birine veya tamamına ait sigorta portföyünü teminat ve karşılıkları ile birlikte başka şirket veya şirketlere devretmeye, devralacak şirket bulunamadığı takdirde ise devredilecek portföyün tasfiyesine yönelik her türlü tedbiri almaya,
- e) Branşlar itibarıyla sigorta portföyünü sınırlandırmaya,
- f) Mali bünyeyi zayıflatan karar ve işlemlerin yönetime ait olması halinde ilgili yönetim veya denetim kurulu üyelerinden bir kısmını veya tamamını görevden alarak veya bu kurullardaki üye sayısını artırarak bu kurullara üye atamaya,
- g) Şirket yönetiminin kayyuma devredilmesini talep etmeye,
- ğ) Şirketin tasfiyeye gitmesini istemeye,
- h) Şirketin tüm branşlarda veya ilgili branşlarda yeni sigorta sözleşme akdetme ve temdit yetkisini kaldırmaya,
- ı) Şirketin ruhsatlarını iptal ve varlıklarını bloke etmeye,
- i) Mali bünyenin güçlendirilmesine yönelik benzeri diğer tedbirleri almaya,
yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Bünyeye İlişkin

Diğer Hususlar

Varlıkları azaltıcı işlem yasağı

MADDE 14 – (1) Şirketlerin iştirakleri, sermayelerine iştirak eden şirketlerin hisse senetlerini; şirketler de ortaklarının hisse senetlerini; satın alamaz, rehin olarak kabul edemez ve bu hisselerin karşılığında borç ya da kredi veremez. Hisse senetleri borsada işlem gören sigorta ve reasürans şirketlerinin hisselerinin en çok % 10'una sahip ortakları ile sigorta ve reasürans şirketlerinin hisse senetleri borsada işlem gören en çok % 10 oranında iştirak ettiği şirketler için bu hüküm uygulanmaz. Bu maddenin uygulanmasında aynı topluluk içerisinde bulunan şirketlere ait hisseler bir şirkete ait kabul edilir.

(2) Şirketler ile aynı topluluk içerisinde bulunan diğer şirketler arasında şirket özsermayesinin % 20'sini aşan sigortacılık faaliyetleri dışındaki borç ve alacak ilişkileri ile varlık edinimleri ya da satışları Müsteşarlığın iznine tabidir. Müsteşarlık başvurunun yapıldığı tarihi takip eden 7 iş günü içerisinde bir yanıt vermezse izin verilmiş telakki edilir.

(3) Şirketler tahvil, bono ve benzeri sermaye piyasası araçlarını ihraçlarını müteakiben Müsteşarlığa bildirimde bulunurlar.

(4) Şirketlerin ortakları, yönetim kurulu üyeleri, denetçileri ve çalışanları, şirket ana sözleşmesi veya genel kurul ya da yönetim kurulu kararı ile saptanan hükümler dâhilinde personele yapılan ödemeler,

yardımlar veya verilen avanslar hariç, şirket kaynaklarını dolaylı ya da dolaysız kullanamaz, iyiniyet kurallarına aykırı olarak varlıkların değerini düşüren işlemlerde bulunamaz ve hiçbir surette örtülü kazanç aktarımı yapamaz.

(5) Şirketler kendi borçları veya sigorta işlemlerinden doğanlar hariç olmak üzere; personeli, ortakları, iştirakleri veya diğer kişi ve kurumlar lehine mal varlığını teminat olarak gösteremez, kefil olamaz ve kredi sağlayamaz.

Reasürans politikaları (*Bu madde 1 Mart 2009 tarihli ve 27156 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelikle, 31.12.2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, değiştirilmiştir*),

MADDE 15 – (1) Şirketlerin, bir sonraki yılda uygulanacak reasürans stratejileri aşağıda yer alan hususları da içerecek şekilde Şirket yönetim kurulu veya müdürler kurulu tarafından onaylanır;

- a) Branşlar bazında yapılacak reasürans anlaşmalarının türlerinin belirlenmesi usulleri,
- b) Şirketin her bir branş bazında üzerinde tutacağı tahmini net risk tutarı,
- c) Reasürörlerin nasıl belirleneceği ve hangi usullerde teklif alınacağını tespiti,
- ç) Her bir reasürörden alınacak maksimum koruma tutarı ile bu reasürörlerin mali yeterliliklerinin ne şekilde takip edileceğinin belirlenmesi,
- d) Reasürans programının nasıl izleneceği, yeterli reasürans teminatının devamlılığının ne şekilde denetleneceği.

(2) Reasürörlerin hangi derecelendirme kuruluşları tarafından derecelendirileceği ve en az hangi notun kabul edileceği Müsteşarlıkça belirlenir. Türkiye’de faaliyette bulunan reasürans şirketlerinin derecelendirme notlarının ülke notunu aşmaması durumunda ülke notu A eşiti sayılır.

(3) Şirketler her bir reasüröre yapılacak devirlerde, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıdaki kriterlere uymak zorundadır:

- a) Bölüşmeli tretelerde tek bir reasüröre yapılacak devir oranının;
  - 1) Topluluk dışında yer alan ve 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için beher trete bazında %60’ı aşmaması,
  - 2) Topluluk içinde yer alan ve 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için beher trete bazında %50’yi aşmaması,
  - 3) Topluluk içi veya topluluk dışı, 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunanlar dışında kalan diğer tüm reasürörler için beher trete bazında %15’i aşmaması.
- b) Bölüşmesiz nitelikteki programlarda;
  - 1) Topluluk dışında yer alan ve 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için program bazında %60’ı aşmaması,
  - 2) Topluluk içinde yer alan ve 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için program bazında %50’yi aşmaması,
  - 3) Topluluk içi veya topluluk dışı 2 nci fıkra çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunanlar dışında kalan diğer tüm reasürörler için beher program bazında %15’i aşmaması.
- c) İhtiyari işlemlerde, tek bir reasüröre yapılacak devir oranının,

- 1) Topluluk dışında yer alan ve 2 nci fıkraya çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için sigorta bedelinin %60'ını aşmaması (*Hazine Müsteşarlığının 16/3/2009 tarihli ve 11570 sayılı yazısı üzerine, 20 Mart 2009 tarihli ve 27125 sayılı Resmi Gazete ile düzeltilmiştir*),
- 2) Topluluk içinde yer alan ve 2 nci fıkraya çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunan reasürörler için sigorta bedelinin %50'sini aşmaması(*Hazine Müsteşarlığının 16/3/2009 tarihli ve 11570 sayılı yazısı üzerine, 20 Mart 2009 tarihli ve 27125 sayılı Resmi Gazete ile düzeltilmiştir*),
- 3) Topluluk veya topluluk dışı, 2 nci fıkraya çerçevesinde belirlenen asgari derecelendirme notu bulunanlar dışında kalan diğer tüm reasürörler için sigorta bedelinin %15'ini aşmaması.
- (4) Şirketler aşağıda yer alan bilgileri içeren reasürans raporunu, reasürans anlaşmalarının imzalanmasını takip eden bir ay içerisinde Müsteşarlığa göndermek zorundadır.
  - a) Şirketin her bir branş itibarıyla sağladığı korumanın; reasürans türleri, sağlanan korumaların tutarları veya oranları, tahmini devredilecek prim tutarlarına ve ödenecek komisyona ilişkin bilgiler,
  - b) Yapılan reasürans sözleşmelerinin veya reasürans sliplerinin birer örneği,
  - c) Reasürans plasmanına ilişkin olarak plasmanın topluluk şirketlerine yapılan kısmının; fiyat, komisyon ve diğer giderler ile koşullar bakımından piyasa şartlarına uygun olduğunu gösteren bilgi ve belgeler,
  - ç) Varsa kullanılmakta olan modellemeler ve sonuçları ile şirketin kullanmakta olduğu muhtemel en yüksek hasar oranları,
  - d) Reasürörlerin derecesine, ana sermayedarına, faaliyet merkezine, şirket ile doğrudan ya da dolaylı bir ortaklığının olup olmadığına ilişkin ilave bilgiler.
- (5) Şirketler bir sözleşme ile ilgili olarak özsermayelerinin % 5'ini aşan miktarda üzerlerinde tutmuş oldukları risklere ilişkin olarak teminatın verilmesini takip eden bir ay içerisinde; verilen teminatın tutarını, reasüröre devredilen tutarı, şirket üstünde kalan net risk tutarını, prim devri yaptıkları reasürörleri ve bu reasürörlerin uluslararası kredi derecelerini içeren ve içeriği Müsteşarlıkça belirlenecek tabloyu Müsteşarlığa bildirmek ve ayrıca özsermayenin % 10'unu aşan risklerle ilgili olarak yukarıdaki bilgilere ilave olarak, bu riski alma gerekçelerini de bildirmek zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Raporu

Yıllık faaliyet raporuna ilişkin genel esaslar

MADDE 16 – (1) Şirketlerce her hesap yılı sonu itibarıyla düzenlenecek yıllık faaliyet raporunda; raporun ait olduğu dönem, şirketin ticaret unvanı ile genel müdürlük ya da merkez adresi, telefon ve faks numaraları, internet sayfası ve elektronik posta adreslerini içeren iletişim bilgileri belirtilir.

(2) Yıllık faaliyet raporunda şirketlerin ilgili hesap dönemine ait faaliyetlerinin doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun bir şekilde yansıtılması zorunludur.

Yıllık faaliyet raporunun içeriği

MADDE 17 – (1) Yıllık faaliyet raporu üç bölümden oluşur.

(2) Genel bilgileri ihtiva edecek sunuş bölümünde;

- a) Hesap dönemine ait faaliyet sonuçlarına ilişkin özet finansal bilgilere,
- b) Şirketin tarihsel gelişimi ve hesap dönemi içinde varsa ana sözleşmesinde yapılan değişiklikler ile nedenlerine,
- c) Şirketin ortaklık yapısı, sermayesinde ve ortaklık yapısında hesap dönemi içinde meydana gelen değişikliklere, nitelikli paya sahip gerçek veya tüzel kişilerin unvanları ve paylarına ilişkin bilgilere,
- ç) Şirketin yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve yardımcılarının varsa sahip oldukları paylara ilişkin açıklamalara,
- d) Yönetim kurulu başkanının ve genel müdürün faaliyet dönemine ilişkin değerlendirmelerine ve geleceğe yönelik beklentilerine,
- e) Personel sayısı ile bölge müdürlüğü, irtibat bürosu ve şube sayısına, şirketin hizmet türü ve faaliyet konularına ilişkin açıklamalar ve bunlar esas alınarak şirketin sektördeki konumunun değerlendirilmesine,
- f) Yeni hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak araştırma geliştirme uygulamalarına ilişkin bilgilere yer verilir.

(3) Yönetime ve kurumsal yönetim uygulamalarına ilişkin bilgilerin yer alacağı ikinci bölümde;

- a) Yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve yardımcıları ile iç denetim sistemleri kapsamındaki birimlerin yöneticilerinin ad ve soyadları, görev süreleri, sorumlu oldukları alanlar, öğrenim durumları, mesleki deneyimleri,
- b) Denetçilerin görev süreleri ve mesleki deneyimleri,
- c) Yönetim kurulu üyelerinin hesap dönemi içinde yapılan ilgili toplantılara katılımları hakkında bilgiler,
- ç) Genel kurula sunulan özet yönetim kurulu raporu,
- d) İnsan kaynakları uygulamalarına ilişkin bilgiler,
- e) Şirketin dahil olduğu risk grubu ile yaptığı işlemlere ilişkin bilgiler, yer alır.

(4) Finansal bilgilerin ve risk yönetimine ilişkin değerlendirmelerin verileceği üçüncü bölümde;

- a) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 347 nci maddesi uyarınca teşkil olunan denetçiler tarafından hazırlanan rapor,
- b) İç denetim faaliyetleri hakkında bilgiler,
- c) Bağımsız denetim raporu,
- ç) Finansal tablolar ve bölümün sonunda verilmek üzere mali bünyeye ilişkin bilgiler,
- d) Mali durum, kârlılık ve tazminat ödeme gücüne ilişkin değerlendirme,
- e) Risk türleri itibarıyla uygulanan risk yönetimi politikalarına ilişkin bilgiler,
- f) Rapor dönemi dahil beş yıllık döneme ilişkin özet finansal bilgiler, yer alır.

Yıllık faaliyet raporunda verilecek ilave bilgiler

MADDE 18 – (1) Konsolide finansal tablo hazırlamakla yükümlü olan şirketler, hesap dönemine ait konsolide finansal tabloları ve bu tablolardan elde edilecek finansal bilgiler ile konsolide edilen ortaklıklara ilişkin bilgileri ve konsolide bağımsız denetim raporunu yıllık faaliyet raporuna dördüncü bölüm olarak eklemek suretiyle yayımlamakla yükümlüdür.

(2) Bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uyulmak kaydıyla yıllık faaliyet raporunda ilave bilgiler verilebilir.

Yıllık faaliyet raporunun sunumu

MADDE 19 – (1) Hesap dönemi sonunda hazırlanan ve bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen bilgiler ile 18 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında verilecek ilave bilgileri içeren yıllık faaliyet raporu, Şirketin yönetim kurulu başkanı, genel müdür ile finansal raporlamadan sorumlu genel müdür yardımcısı ve ilgili birim müdürü veya bu unvanlara eşdeğer kişiler tarafından ad, soyad ve unvan belirtilmek suretiyle imzalanarak bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hazırlandığını ihtiva eden beyanları ve varsa ilave görüş ve önerileri ile yönetim kurulunun onayına sunulur.

(2) Yönetim kurulu kararı ile genel kurula sunulması uygun görülen yıllık faaliyet raporu bu Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde değerlendirilir ve aynı maddenin birinci veya üçüncü fıkraları uyarınca verilecek bağımsız denetçi görüşü ile birlikte yıllık genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce ortakların incelemesine sunulur.

Yıllık faaliyet raporunda yer alan bilgilerin denetlenmesi

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca genel kurula sunulması uygun görülen yıllık faaliyet raporunda yer alan finansal bilgilerin ilgili hesap dönemi sonu itibarıyla düzenlenen bağımsız denetim raporu ile uyumluluğu ve doğruluğu söz konusu bağımsız denetim raporunu düzenleyen yetkili denetim kuruluşunca istihdam edilen aynı bağımsız denetim ekibinde yer alan bağımsız denetçilerce denetlenerek uygunluk görüşü verilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına göre yapılan denetimde, yıllık faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler içerisinde gerçek duruma ilişkin yanlış ya da eksik beyanda bulunulduğunun veya bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uyulmadığının tespit edilmesi halinde, gerekli değişikliklerin ya da düzeltmelerin yapılması konusunda Şirket yönetim kurulu bilgilendirilir.

(3) Yıllık faaliyet raporunda bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında gerekli görülen değişiklik ya da düzeltmelerin yapılmasının Şirket yönetim kurulunca uygun görülmemesi halinde bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ortakların incelemesine sunulacak yıllık faaliyet raporuna ek olarak bu uyuşmazlık ile ilgili genel kurul üyelerinin bilgilendirilmesi için yetkili denetim kuruluşunca

gerekçeleri açıklanarak, uyuşmazlık görüşü verilir ve bir örneği yedi gün içinde de Müsteşarlığa gönderilir.

Yıllık faaliyet raporunun yayımlanması

MADDE 21 – (1) Şirketler, ilgili hesap dönemine ilişkin yıllık genel kurul toplantısını müteakiben bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında ilave etmekle yükümlü oldukları bilgiler ile birlikte varsa bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki uygunluk görüşünü ya da aynı maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki uyuşmazlık görüşünü de sunuş bölümüne ekleyerek yıllık faaliyet raporunu en geç ilgili hesap dönemi sonunu izleyen yılın Mayıs ayı sonuna kadar kendi internet sayfalarında finansal tablo kullanıcıları tarafından kolaylıkla ulaşılabilecek şekilde internet sitesinde yayımlamak ve en az beş yıl süreyle kullanıcıların kesintisiz erişimine olanak sağlamak zorundadır. Birlik şirketlerin faaliyet raporlarının internet sitelerinde yayımlama yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğini takip etmek, aksaklıkların giderilmesini teminen şirketleri uyarmak ve gerekli durumlarda Müsteşarlığa bilgi vermek zorundadır.

(2) Yıllık faaliyet raporlarının matbu olarak bastırılması ve bir örneğinin şirketler tarafından Haziran ayı sonuna kadar Müsteşarlığa gönderilmesi şarttır. Ayrıca, merkez, bölge müdürlükleri, irtibat büroları ve şubelerde de isteyenlerin bilgisine sunulmak üzere, cari dönem faaliyet raporu bir sonraki hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporu yayımlanmaya kadar hazır bulundurulur.

(3) Genel kurulda yönetim kurulunun döneme ilişkin faaliyetlerinin ibra edilmemesi halinde bu durum gerekçeleriyle birlikte bu maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yayımlanacak olan yıllık faaliyet raporunun sunuş bölümünde belirtilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Gayrimenkullere ilişkin aşamalı geçiş oranı

GEÇİCİ MADDE – 1 (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte teminat olarak tesis edilen mevcut Türkiye'deki gayrimenkuller toplam teminat tutarının % 30'una kadar teminat olarak gösterilebilir. Bu oran 30/6/2008 tarihi itibarıyla %15 ve 31/12/2008 tarihi itibarıyla %0 olarak uygulanır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

